

Valtionhallinnon kehittämisosasto

Hyvinvointialueiden uusien tehtävien ja niiden rahoitusjärjestelyjen sekä maakuntaveron tarkastelua koskeva hanke – Kohti monialaista maakuntaa

Projektiryhmä A: Hyvinvointialueiden uudet tehtävät

Aika 30.11.2021 klo 10.30-11.35

Paikka Teams-kokous

Osallistujat *Puheenjohtaja*
Juha Sarkio, ylijohtaja, valtionhallinnon kehittämisosasto, VM

Varapuheenjohtaja
Anu Nousiainen, hallinto- ja kehitysjohtaja, VM

Jäsenet
Janne Öberg, hallitusneuvos, VM
Piia Pekola, erityisasiantuntija, VM
~~varalla Outi Luoma-aho, budjettineuvos, VM~~
~~Teemu Eriksson, finanssineuvos, VM~~
~~Salme Kallinen, neuvotteleva virkamies, STM~~
~~varalla Antti Kuopila, erityisasiantuntija, STM~~
Pasi Ryytänen, yksikön johtaja, SM
~~varalla Kirsi Rajaniemi, neuvotteleva virkamies, SM~~
~~Esko Ranto, ylijohtaja, OKM~~
Leena Westerholm, vesihallintoneuvos, MMM
~~varalla Sanna Sihvola, neuvotteleva virkamies, MMM~~
Ulla Kaleva, viestintäneuvos, LVM
~~varalla Marcus Merin, yli-insinööri, LVM~~
Outi Ryyppö, kehitysjohtaja, TEM
~~varalla Tapani Mattila, teollisuusneuvos, TEM~~
Ulla Koski, aluesuunnitteluneuvos, YM
~~varalla Saara Bäck, ympäristöneuvos, YM~~
Anna Kiiskinen, neuvotteleva virkamies, OM

Pysyvät asiantuntijat

Erkki Papunen, neuvotteleva virkamies, VM
Antto Korhonen, neuvotteleva virkamies, VM

Asiantuntijasihteerit

Mikko Saarinen, neuvotteleva virkamies, VM
Miira Lehto, erityisasiantuntija, VM

Tekninen sihteeri

Satu Riiski, osastopäällikön sihteeri, VM

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1)

Puheenjohtaja Juha Sarkio valtiovarainministeriöstä avasi kokouksen.

Päätös:

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja muutoksitta.

2. Projektiryhmän tilannekatsauksen käsittely hankkeen virkamiesohjausryhmän 24.11.2021 kokouksessa (liite 2)

Hallinto- ja kehitysjohtaja Anu Nousiainen VM:stä kertoi, että hankkeen virkamiesohjausryhmän 24.11. kokouksessa todettiin projektiryhmän työn tilanne ja puheenjohtaja kiitti projektiryhmää valmistelusta. Ohjausryhmä ei esittänyt tarkentavia kysymyksiä. Ohjausryhmässä keskusteltiin siitä, että sen kokoonpanoa ei täydennetä, mutta ministeriöiden edustajat voivat osallistua kokoukseen, jossa mahdollisia tehtäväsiirtoja käsitellään. Sote-ministeriryhmän ministereiden erityisavustajien ja valtiosihteereiden yhteisessä ns. pöytä 2:n kokouksessa arvioidaan, viedäänkö projektiryhmän tilannekatsaus sote-ministeriryhmään 9.12.2021.

Päätös:

Merkittiin ohjausryhmäkäsittely tiedoksi. Todettiin, että liitteen 2 dioja työn etenemisestä voi hyödyntää ministeriöiden sisäisissä käsittelyissä virkamiesjohdon ja poliittisen johdon kesken.

3. Väli raporttiluonnoksen käsittely (liite 3)

Neuvotteleva virkamies Mikko Saarinen VM:stä totesi, että edellisen kokouksen jälkeen tehdyt tarkistukset on merkitty väli raporttiluonnokseen muutosmerkinnöin. Muilta osin luonnosta ei ollut työstetty eteenpäin.

Maa- ja metsätalousministeriön kanta siitä, otetaanko ruokatehtäväkokonaisuus tarkempaan tarkasteluun vai rajataanko se tarkastelun ulkopuolelle, valmistuu lähiaikoina.

Sovittiin, että maakunnan liittojen tehtäviä tarkastellaan väliraportissa kokonaisuutena todeten kuitenkin selkeästi, että maakuntakaavoitus ei ole aluekehittämisviranomaistehtävä ja tehden maakuntakaavoituksen siirtomahdollisuuksien arviointia tehtävän luonteen näkökulmasta YM:n toimesta.

Päätös:

Merkittiin väliraporttiluonnos tiedoksi ja sovittiin, että maakunnan liittoja koskevia tekstejä valmistellaan VM:n, TEM:n, YM:n ja OKM:n yhteistyönä.

4. Tehtäväkartoituksen täydentäminen hyvinvointialueille siirrettäviksi soveltuvien tehtävien osalta (liite 4)

Neuvotteleva virkamies Mikko Saarinen VM:stä esitteli tehtäväkartoituksen toisen vaiheen tehtäväksiantoa.

Ministeriöitä pyydetään arvioimaan tarkemmin niitä tehtäviä, joita ei ole lähtökohtaisesti rajattu arvioinnin ulkopuolelle. Arvioinnin voi tehdä joko Excel-tehtäväkartoitustaulukkoon tai muistiomuodossa Word-pohjalle noudattaen ainakin olennaisimmilta osin pohjiin kirjattuja kysymyksiä / otsikoiteja. Molemmat arviointipohjat tulevat saataville Kampuksen Tehtäväkartoitus-kansioon. Arvioinnit lähetetään 30.12.2021 mennessä joko sähköpostilla (mikko.saarinen@gov.fi ja miira.lehto@gov.fi) tai tallentamalla ne suoraan Kampuksen Tehtäväkartoitus-kansiosta löytyvään ko. ministeriön alakansioon. Kunkin tehtävän muistiomuotoisen arvioinnin tavoitepituus on enintään 1 sivu.

TEM:n hallinnonalalla jatkotarkastelussa on vain kotoutumisen edistämisen siirtäminen hyvinvointialueille. Tarkempi pohdinta työnjaosta kuntien ja hyvinvointialueiden kesken tapahtuu kotoutumislain kokonaisuudistuksen yhteydessä. Tavoitteena on antaa hallituksen esitys syksyllä 2022 budjettilakina. Tehtäväkartoituksessa voidaan kuitenkin kuvata sitä, miten tehtäväkokonaisuus tällä hetkellä hoidetaan ja miten se liittyy sote-uudistukseen.

OM:n hallinnonalan tehtävät on rajattu tarkastelun ulkopuolelle. OM esitti liittyen arviointeihin kokonaisuutena, että tehtävien mahdollista siirtoa hyvinvointialueille tarkasteltaisiin demokratian ja kansalaisten näkökulmasta huomioiden esimerkiksi yhdenvertaisuuskysymykset ja se, etteivät kielelliset oikeudet heikkene. Maakunnan liittojen ja ELY-keskusten tehtävien arvioinnissa on hyvin nostettu esiin demokratian ja kansalaisten näkökulmia. Sovittiin, että siltä osin kuin kunkin

tehtäväkokonaisuuksien siirrolla on demokratian ja kansalaisten näkökulmasta selkeitä vaikutuksia, kirjoitetaan ne näkyviin osana tehtäväkohtaisia arvioita.

YM:n hallinnonalalla arvioitavana on kaksi tehtäväkokonaisuutta kunnista: erityisryhmien asumiseen liittyvät tehtävät sekä öljy- ja kemikaalivahinkojen jälkitorjuntatehtävät. YM katsoo niiden kytkeytyvän jo hyvinvointialueille sijoitettavaksi päätettyihin tehtäviin. SM:n mielestä öljy- ja kemikaalivahinkojen torjuntatehtävät eivät kuulu pelastustoimen tehtäviin. SM totesi, että jos ne siirretään hyvinvointialueille, täytyy tehtäviin turvata riittävät resurssit.

Päätös:

Käytiin keskustelu ja hyväksyttiin tiedonkeruun laajuus ja prosessi. Hyväksyttiin tiedonkeruun määräpäiväksi 30.12.

5. Muistioloannos alueiden kehittämisen toimijoista ja tehtävistä suhteessa hyvinvointialueiden tehtävien laajentamiseen (liite 5)

Neuvotteleva virkamies Mikko Saarinen ja neuvotteleva virkamies Antto Korhonen VM:stä esittelivät muistioloannosta, joka on valmisteltu VM:n ja TEM:n yhteistyönä.

YM ei vastusta maakuntakaavoituksen tehtävien tarkastelua osana muistioloannosta. Tällöin arviointi- ja johtopäätöslukua ei voida kirjoittaa vain aluekehittämistehtävien näkökulmasta vaan huomioon tulee ottaa maakuntakaavoituksen järjestäminen Uudellamaalla sekä maakuntakaavoituksen ohjaussuhde kuntakaavoitukseen. Kuntien ja hyvinvointialueiden intressit kaavoituksessa olisi hyvä kuvata.

OM:n ehdotuksesta muistioon lisätään viittaus perustuslain 122 §:ään hallinnollisista jaotuksista. Pykälässä todetaan, että hallintoa järjestettäessä tulee pyrkiä yhteensopiviin aluejaotuksiin, joissa turvataan suomen- ja ruotsinkielisen väestön mahdollisuudet saada palveluja omalla kielellään samanlaisten perusteiden mukaan.

LVM lähettää Mikko Saariselle täsmennyksiä muistion liitteessä kuvattuihin ELY-keskusten L-vastuualueiden tehtäviin.

Päätettiin, että muistioloannoksesta siirretään osioita projektiryhmän väliraporttiluonnokseen ja tässä yhteydessä sisältöjä myös täydennetään tarvittavilta osin. Maakuntien liittojen tehtävien kokonaisuutta käsitellään myös valmistelevasti ennen seuraavaa projektiryhmän kokousta erillispalaverissa ainakin VM:n, TEM:n ja YM:n kesken. Muilta osin muistio jää taustamateriaaliksi, eikä sitä liitetä suoraan sellaisenaan osaksi väliraporttia.

Päätös:

Todettiin muistio tiedoksi sekä käytiin keskustelua siihen vielä tehtävistä täydennyksistä ja muistion hyödyntämisestä väliraportin kirjoittamisessa.

6. Muut asiat

- Päivittyvä työsuunnitelma kokousaikoineen [Kampuksessa](#)

- Seuraavat kokoukset
 - 10.12.2021
 - 15.12.2021
 - 13.1.2022
 - 26.1.2022
 - 15.2.2022
 - 17.3.2022
 - 29.4.2022
 - 20.5.2022
 - 16.6.2022

7. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.35.

Miira Lehto

Liitteet

- Liite 1 Pöytäkirja 7/2021 luonnos
- Liite 2 Diat projektin A työn etenemisestä
- Liite 3 Väliraporttiluonnos
- Liite 4 Päivitetty tehtäväkartoitustaulukko
- Liite 5 Muistioluonnos, alueiden kehittäminen